

Sprawa T-279/03

Galileo International Technology LLC i in. przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Skarga o odszkodowanie — Odpowiedzialność pozaumowna Wspólnoty — Wspólnotowy projekt systemu radionawigacji satelitarnej (Galileo) — Szkoda, na którą powołują się właściciele znaków towarowych i nazw handlowych zawierających wyraz „Galileo” — Odpowiedzialność Wspólnoty wobec braku bezprawnego zachowania jej organów — Nienormalny i szczególny charakter szkody

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (druga izba w składzie powiększonym) z dnia 10 maja 2006 r. II - 1296

Streszczenie wyroku

1. *Postępowanie — Skarga wszczynająca postępowanie — Wymogi formalne (statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 21 akapit pierwszy i art. 53 akapit pierwszy; regulamin Sądu, art. 44 § 1)*

2. *Skarga o odszkodowanie — Kompetencja sądu wspólnotowego*
(art. 235 WE i 288 akapit drugi WE)
3. *Wspólnotowy znak towarowy — Zbliżanie ustawodawstw — Znaki towarowe — Wykładnia rozporządzenia nr 40/94 i dyrektywy 89/104 — Prawo właściciela znaku towarowego do sprzeciwienia się bezprawnemu używaniu jego znaku — Oznaczenie identyczne ze znakiem towarowym lub do niego podobne*
(rozporządzenie Rady nr 40/94, art. 9 ust. 1 lit. b); dyrektywa Rady 89/104, art. 5 ust. 1 lit. b))
4. *Odpowiedzialność pozaumowna — Używanie oznaczenia przez instytucję wspólnotową dla oznaczenia projektu*
(art. 288 akapit drugi WE)
5. *Odpowiedzialność pozaumowna — Przesłanki*
(art. 288 akapit drugi WE; rozporządzenie Rady nr 40/94, art. 9 ust. 1 lit. b); dyrektywa Rady 89/104, art. 5 ust. 1 lit. b))

1. Na podstawie art. 21 akapit pierwszy i art. 53 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu skarga musi zawierać wskazanie przedmiotu sporu i zwięzłe przedstawienie powoływanych zarzutów. Informacje te winny być wystarczająco jasne, by umożliwić stronie pozwanej przygotowanie obrony, a Sądowi rozpoznanie sprawy.

Jeśli chodzi o skargę o naprawienie szkody rzekomo wyrządzonej przez instytucję wspólnotową, zarzutów naruszenia praw wynikających z krajowych znaków towarowych w państwach członkowskich Wspólnoty w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy 89/104 dotyczącej znaków towarowych nie można uznać za niedopuszczalne tylko z uwagi na fakt, że skarżący nie dostar-

czył ścisłych informacji na temat przepisów prawa krajowego, których naruszenie zarzuca. W istocie odesłanie do art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy winno zostać uznane za wystarczająco jasne i precyzyjne, ponieważ przepis ten dokonuje harmonizacji przepisów dotyczących praw przyznanych przez znak towarowy, definiuje wyłączne prawo właścicieli znaków towarowych we Wspólnocie i nie kwestionowano jego transpozycji do prawa krajowego w państwie członkowskim, w którym powołane znaki towarowe zostały zarejestrowane.

Natomiast w związku z tym, że art. 5 ust. 2 i 5 dyrektywy ogranicza się do umożliwienia państwom członkowskim

ustanowienia wzmocnionej ochrony znaków towarowych cieszących się renomą, zarzut dotyczący naruszenia tego przepisu należy uznać za niedopuszczalny wobec braku w skardze wskazówek dotyczących szczególnej renomy, jaką cieszą się dane znaki towarowe, i rodzajów ochrony przyznanej przez którykolwiek z przepisów krajowych, które się do nich odnoszą.

Ponadto jeśli chodzi o znaki towarowe zarejestrowane w krajach trzecich, odesłanie do dyrektywy nie może zarządzić brakowi precyzji w przedmiocie charakteru i zakresu praw do znaku towarowego rzekomo przyznanych na mocy właściwych ustawodawstw pozawspólnotowych.

(por. pkt 36, 40–42, 44, 45)

2. Z art. 288 akapit drugi WE i art. 235 WE wynika, że sąd wspólnotowy jest właściwy do zobowiązania Wspólnoty do naprawienia szkody w jakiegokolwiek formie, która będzie zgodna z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw państw członkowskich odnoszących się do dziedziny odpowiedzialności pozaumownej, włączając w to również — jeśli będzie ono zgodne z tymi zasadami — naprawienie szkody w naturze poprzez wyda-

nie nakazu, w zależności od przypadku, podjęcia konkretnego działania lub zaniechania.

W tym zakresie jednolita ochrona przyznana właścicielowi wewnątrzwspólnotowego krajowego znaku towarowego zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 89/104 dotyczącej znaków towarowych, na mocy którego taki znak towarowy uprawnia właściciela „do zakazania wszystkim stronom [osobom] trzecim” używania tego znaku, stanowi jedną z zasad ogólnych wspólnych dla państw członkowskich w rozumieniu art. 288 akapit drugi WE. W istocie dyrektywa 89/104 ma na celu, w dziedzinie znaków towarowych, zapewnienie, by zarejestrowane znaki towarowe cieszyły się jednolitą ochroną we wszystkich państwach członkowskich, a jej art. 5 ust. 1 dokonuje w ramach Wspólnoty harmonizacji przepisów odnoszących się do praw przyznanych przez znak towarowy. Ponadto rozporządzenie nr 40/94 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego, które na mocy art. 249 akapit drugi WE wiąże w całości i jest bezpośrednio skuteczne w państwach członkowskich, przewiduje w art. 98 ust. 1, iż w przypadku gdy sądy w sprawach wspólnotowych znaków towarowych uznają, że pozwany naruszył prawo do wspólnotowego znaku towarowego lub że z jego strony istnieje groźba naruszenia tego prawa, wydają one decyzję „zakazującą pozwanemu działań stanowiących naruszenie” i stosują środki właściwe do zapewnienia przestrzegania tego zakazu.

O ile prawdą jest, że jednolita ochrona właściciela znaku towarowego jest zapewniana w państwach członkowskich dzięki przyznaniu właściwym sądom krajowym uprawnienia proceduralnego w zakresie możliwości wydania orzeczenia zakazującego stronie pozwanej naruszenia podnoszonego prawa do znaku towarowego, o tyle Wspólnota nie może co do zasady uchylać się od porównywalnego środka proceduralnego zastosowanego przez sąd wspólnotowy, ponieważ sąd ten jest wyłącznie właściwy do orzekania w przedmiocie skarg o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez Wspólnotę.

(por. pkt 63–67)

3. Przepisy art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy 89/104 dotyczącej znaków towarowych oraz art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego uzależniają ochronę właściciela znaku towarowego, po pierwsze, od istnienia prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd spowodowanego w szczególności identycznością lub podobieństwem towarów lub usług, do których odnoszą się znak towarowy i rozpatrywane oznaczenie, oraz po drugie, od tego, czy używanie danego oznaczenia przez osobę trzecią może zostać zakwalifikowane jako „używanie w obrocie handlowym”.

Zatem używanie oznaczenia przez instytucję wspólnotową dla oznaczenia pro-

jektu wspólnotowego narusza te przepisy tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że używanie miało miejsce w celu oznaczenia towarów lub usług podobnych do towarów i usług oznaczonych podniesionymi znakami towarowymi oraz że odbywa się ono w kontekście działalności handlowej mającej na celu uzyskanie korzyści gospodarczej.

(por. pkt 105, 106, 111, 114)

4. Podstawą stwierdzenia pozaumownej odpowiedzialności Wspólnoty mogą być jedynie działania lub zachowania, które można przypisać wspólnotowym instytucji lub organowi. W istocie podnoszona szkoda musi wynikać w sposób wystarczająco bezpośredni z zarzucanego zachowania, to znaczy, że zachowanie to musi stanowić bezpośrednią przyczynę szkody. Natomiast Wspólnota nie jest zobowiązana do naprawienia wszelkich, nawet odległych, szkodliwych konsekwencji zachowania jej organów.

Jeśli chodzi o używanie znaku — przyjętego przez instytucję dla oznaczenia projektu wspólnotowego — przez przedsiębiorstwa prywatne zainteresowane tym projektem w związku z ich działalnością gospodarczą, odpowiedzialność Wspólnoty nie powstaje, bowiem używanie takie wynika z wyboru, jakiego przedsiębiorstwa te dokonały w sposób samodzielny. W istocie ponieważ

zakłada się, że przedsiębiorstwa znają prawo wspólnotowe i prawo znaków towarowych, właściwe wydaje się stwierdzenie, że powinny one ponosić odpowiedzialność, zgodnie z właściwymi przepisami prawa, za własne zachowanie na rynku. Wynika z tego, że taki wybór winien zostać uznany za bezpośrednią przyczynę podnoszonej szkody, ponieważ ewentualne przyczynienie się Komisji do powstania tej szkody jest nazbyt dalekie, by odpowiedzialność danych przedsiębiorstw mogła zostać przeniesiona na Komisję.

(por. pkt 129, 130, 132, 134, 135)

5. Odpowiedzialność pozaumowna Wspólnoty może zostać stwierdzona, w przypadku gdy szkoda została spowodowana zachowaniem instytucji Wspólnoty, którego bezprawność nie została wykazana, w razie kumulatywnego spełnienia przesłanek dotyczących rzeczywistego charakteru szkody, istnienia związku przyczynowego między zachowaniem instytucji Wspólnoty a szkodą

oraz nienormalnego i szczególnego charakteru podnoszonej szkody. Co się tyczy szkód, jakie mogą ponieść podmioty gospodarcze w wyniku działalności instytucji wspólnotowych, szkoda ma charakter nienormalny, jeżeli przekracza granice ryzyka gospodarczego właściwego dla wykonywania działalności w danym sektorze.

W tym zakresie szkody wyrządzonej używaniem przez instytucję wspólnotową danego terminu dla oznaczenia projektu nie można uznać za przekraczającą granice ryzyka właściwego używaniu tego samego terminu jako znaku towarowego, ponieważ ze względu na cechy charakterystyczne wybranego terminu właściciel znaku towarowego z własnej woli naraził się na ryzyko, że jakkolwiek inna osoba będzie mogła zgodnie z prawem, to jest nie naruszając jego prawa do znaku towarowego, nazwać tą samą nazwą tego rodzaju projekt.

(por. pkt 147–150)